

JEVREJSKI
ISTORIJSKI
MUZEJ

JEWISH
HISTORICAL
MUSEUM

BEOGRAD
7 JULIA 71a

JEVREJSKI ISTORIJSKI MUZEJ
SAVEZA JEVREJSKIH OPŠTINA JUGOSLAVIJE
Nova stalna izložba
otvorena 7. oktobra 1969. povodom
pedesetogodišnjice Saveza

JEWISH HISTORICAL MUSEUM
OF THE FEDERATION OF JEWISH COMMUNITIES
IN YUGOSLAVIA

The new permanent exposition
opened on October 7, 1969
on the occasion of the fiftieth anniversary
of the Federation

Koncepcija izložbe:
Conception of exposition: Dr Vidosava NEDOMAČKI

Projekti enterijera i postavke:
Projects of interior and arrangement: Dipl. ing. arh. Milan BOJER

Slikarski radovi:
Paintings: Jovan ĆURČIĆ, akad. slikar

Nadzorni inženjer:
Supervising engineer: Ing. Ljolja EJDUS

Gradevinski i zanatski radovi:
Building and handicraft works: Preduzeće »4. Juli«, Beograd

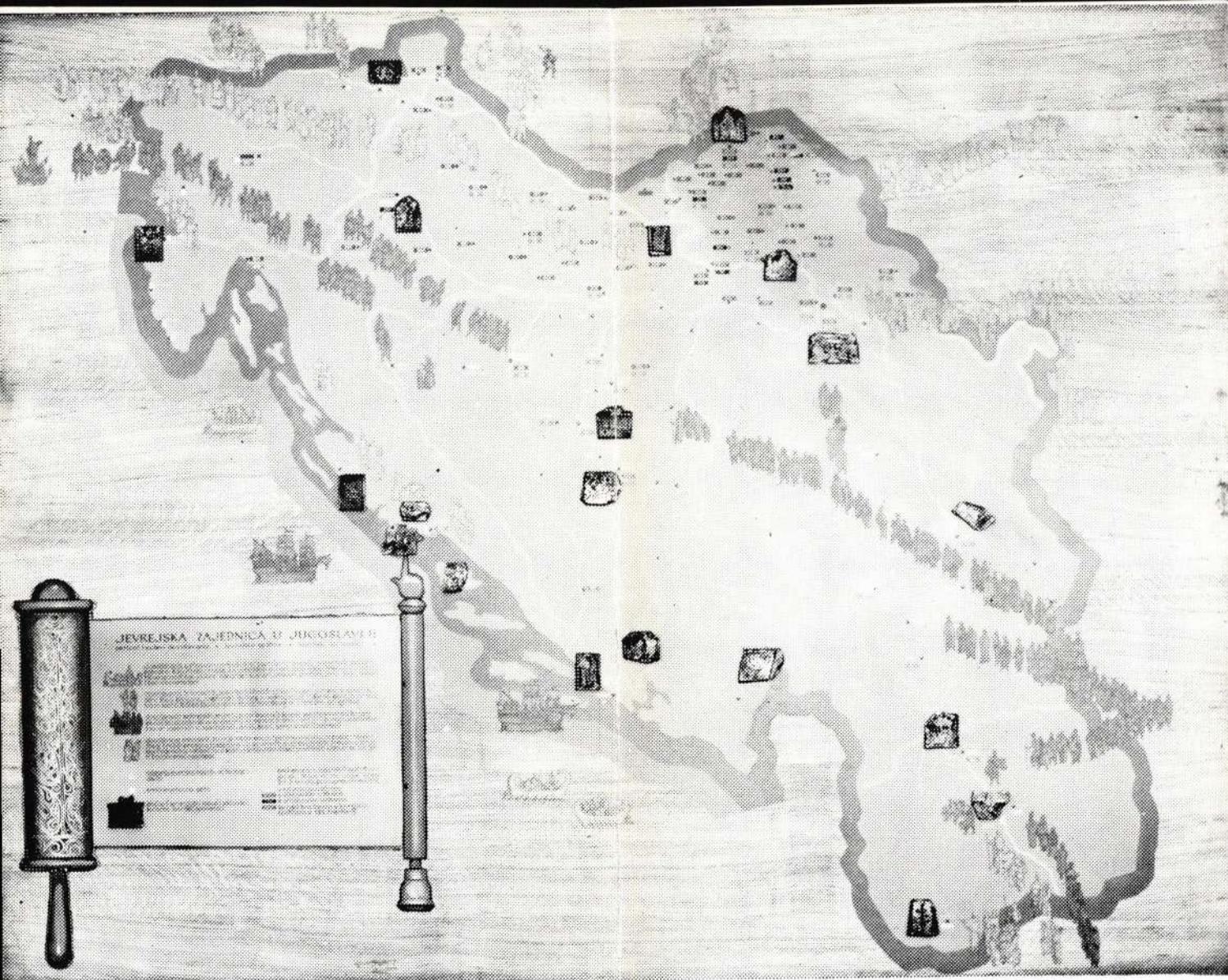
Izdavač: Savez jevrejskih opština Jugoslavije
Editor: Federation of Jewish Communities in Yugoslavia

Štampa:
Print: »Srboštampa«, Beograd

המוציאון הזה מוקדש לקורות
עם היהודים בארץות יוגוסלביה
למצבם המשפטי והכלכלי
לחיהם הדתיים והתרבותיים
למסורתם ולפולקלורם
לשונותם וגבורתם במלחמותם
למען הרותם

ДВАЈ МУЗЕЈ ПОСВЕЋЕН је
ИСТОРИЈИ ЈЕВРЕЈА У
ЈУГОСЛОВЕНСКИМ ЗЕМЉАМА
И ИХ ДУДНОМ ПРАВНДМ 1
ПРИВРЕДНОМ ПОДОŽАЈУ
ЈЕРСКОМ И КУЛТУРНОМ ЖИВОТУ
ТРАДИЦИЈАМА И ФОЛКЛОРОУ
СРАДАЊИМА И БОРБИ
ЗА СЛОБОДУ

THIS MUSEUM IS DEDICATED
TO THE HISTORY OF
YUGOSLAV JEWS
THEIR JURIDICAL AND
ECONOMIC POSITION
RELIGIOUS AND CULTURAL LIFE
TRADITIONS AND FOLKLORE
THEIR SUFFERINGS AND
STRUGGLE FOR FREEDOM

Geografska karta Jugoslavije sa podacima o putnjima doseljavanja Jevreja na tlo današnje Jugoslavije, počev od rimskog perioda do dvadesetog veka, o broju članova jevrejskih opština do drugog svetskog rata i danas, kao i o najznačajnijim jevrejskim arheološkim i kulturno-istorijskim spomenicima.

Rad akad. slikara **Jovana ČURČIĆA**

Geographic chart of Yugoslavia showing: periods and directions of immigration of Jews to Yugoslavia from the Roman Period until the 20th century; number of members of Jewish communities until World War II and today; and the most important Jewish archeological, cultural and historical monuments.

Made by academic painter **Jovan ČURČIĆ**

המושיאון הזה מקדש לקורות
עם היהודי בארץ יהוסלביה
למצבם המשפטית והכלכלי
לחיהם הדתיים והתרבותיים
למסורתם ולפולקלורם
לשואתם ולגבורתם במלחמות
למען חירותם

DVAJ MUZEJ POSVEĆEN JE
ISTORIJI JEVREJA U
JUGOSLOVENSKIM ZEMLJAMA
U IHODJOM PRAVNOM I
PRIVREDNOM POLOŽAJU
VERSKOJ I KULTURNOM ŽIVOTU
TRADICIJAMA I FOLKLORU
STRADANJIMA I BORBI
ZA SLOBODU

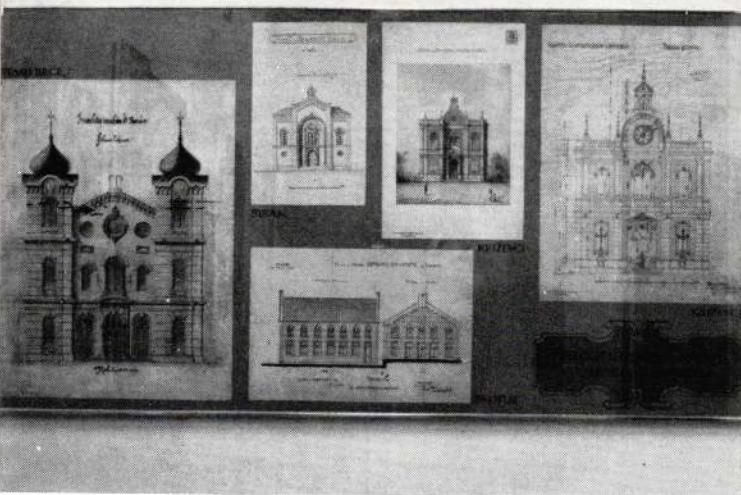
THIS MUSEUM IS DEDICATED
TO THE HISTORY OF
YUGOSLAV JEWS
THEIR JURIDICAL AND
ECONOMIC POSITION
RELIGIOUS AND CULTURAL LIFE
TRADITIONS AND FOLKLORE
THEIR SUFFERINGS AND
STRUGGLE FOR FREEDOM

Nadgrobni kamen Aurelija Dionisija, Jevrejina iz Tiberije. Okolina Zadra, IV vek (levo). Fragment sarkofaga sa sedmokrakom svetiljkom — menorom, Brač, III—IV vek (desno).

Tombstone of Aurelius Dionysius, Jew from Tiberia, found near Zadar, 4th century (left).

Part of sarcophagus with a Menorah — found on the isle of Brač, 3rd — 4th century (right).

Skice fasada sinagoga u Starom Bečeju (1882), Sisku, Križevcima (1890 i 1891) i Skoplju (1919).

Sketches of the synagogues in Stari Bečeј (1882), Sisak, Križevci (1890 and 1891) and Skoplje (1919).

Predmeti iz zbirke sinagogalne umetnosti: vezena zavesa-parohet (Skoplje, 1891), svitak Petoknjižja — Tora (XVIII vek), sedmokraka svetiljka — menorah (mesing, XIX vek), ukrasi za Toru: kruna, štit i pokazivač (srebro, XVIII—XIX vek); rogošfar; obredni šal — talet sa vezenim aplikacijama i tefilin.

Things from the collection of synagogal art: embroidered curtain — Parohet (Skoplje 1891), the Pentateuch — Torah (18th century); Menorah (brass, 19th century); ornaments for the Torah: crown, shield, pointer (silver, 18th — 19th century); shophar; obredni šal — talet sa vezenim aplikacijama i tefilin.

Milan Jovanović: Rabin David Moše Alkalaj i njegova žena (ulje na platnu).

Milan Jovanović: Rabbi David Moše Alkalaj and his wife (oil on canvas).

Iz etnografske zbirke: predmeti vezani za glavne jevrejske praznike i narodne običaje.

From the ethnographic collection: things connected with the principal Jewish holidays and folk customs.

Iz zbirke sinagogalne umetnosti: ukrasi za svitak Petoknjižja — Tore.

From the collection of synagogal art: ornaments for the Torah.

Stara ženska sefardska nošnja u Bosni

Old sephardic woman's costume in Bosnia

ספר

חָקָק לִיְשָׂרָאֵל

כָּמַנְחָג

אֲנָשֵׁי אֶمֶת אֲשֶׁר בָּעֲרֵי סְפִּידָר

ה ש ס י ש ט ר ס

לקטו ונם אספו נדרולי ארין ובראשם הרב החכם הבולל השלם טו"ה
יצחק ברוך זצ"ל . ווסף להם מוסר והשלל אשר כבץ הרב
הנאנן הנדרול טו"ה חיר"א וקרא שמו יוסף לחק לפניו והוא בולט
טוחאנטס יחר להנות בו בבל יומם מימי השנה . וכל האיש החכין חיין
שחוק בחורום אליהם חיין . זו מזנה הוצאתם חיים :

חָלֵק יְשָׁנִי . שְׁמוֹת .

הובא לבית הרפום

בזהוצאת מורה אבי עט"ר הכהה"ש בה"ר דוד אלקלעי נ"ז
ובהשגרלותו בנו הבהיר, הצער משה אלקלעי ד"

פה

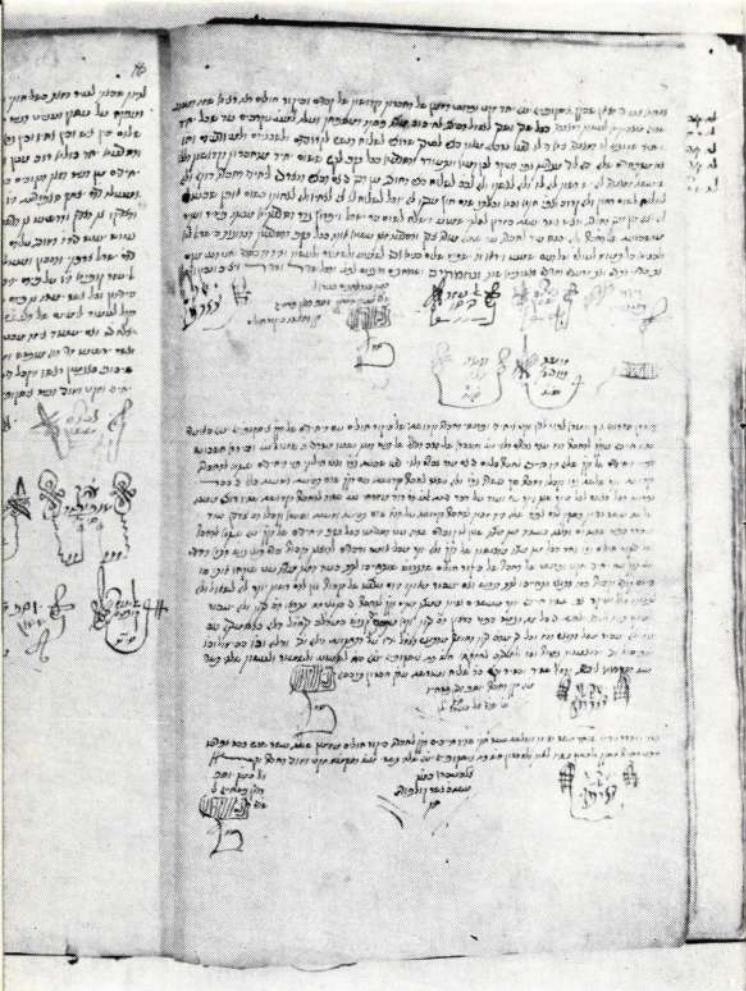
ע"מ בִּילּוֹגְרָאָדוּ ע"מ

סימן השוקוף מפעון קדרון וברך את ספר ישראל נ"מ

У БЕОГРАДУ,
У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.
1869.

Naslovna strana knjige »Hok lejisrael« (tumačenja druge knjige Petoknjižja) štampane u Državnoj štampariji u Beogradu 1869. g.

The front page of the book »Hok lejisrael« (explanations of the second book of the Pentateuch) printed in the State printing-house in Belgrade in 1869.

Iz zbirke starih dokumenata o jevrejskim opštinama u Jugoslaviji: stranica iz knjige čuvara sinagoge u Skoplju (»il tefter de los parnasim«) vodene od 1748. do 1911. godine.

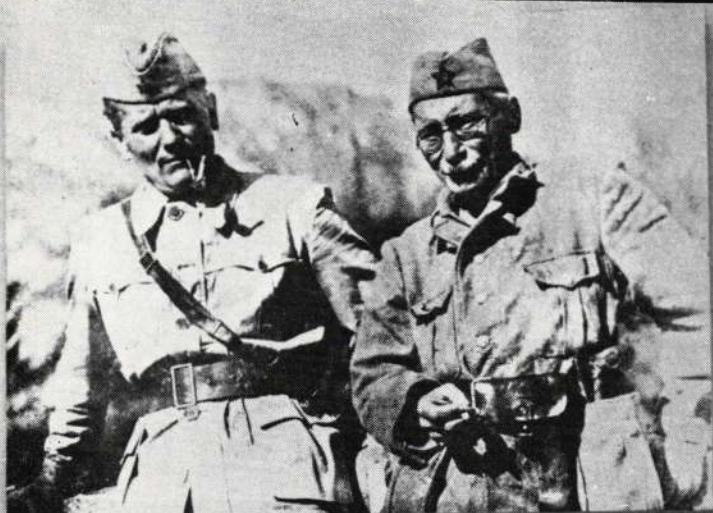
From the collection of old documents on Jewish communities in Yugoslavia: a page from the book of the synagogue keeper in Skoplje (»il tefter de los parnasim«) kept from 1748 till 1911.

Pano sa prvim plakatima koje su okupatori i njihovi saradnici objavili posle 6. aprila 1941. god. Početak ostvarenja plana o uništenju jugoslovenskih Jevreja.

First announcements made by the occupiers and their collaborators after April 6, 1941. The beginning of the realisation of the plan for annihilation of Yugoslav Jews.

umetnička obrada u metalu:
Dragoslav KRSTIĆ, akad. slikar

Vrhovni komandant narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije Josip Broz Tito i Moša Pijade, član Vrhovnog štaba, u Jajcu 1942. g. (gore)

Jevrejski rabski bataljon, formiran septembra 1943. u koncentracionom logoru na Rabu, uključen zatim u VII banijsku diviziju. Oko 3000 jugoslovenskih Jevreja učestvovalo je u narodnooslobodilačkoj borbi, među njima oko 1000 prvoboraca.

The commander in chief of the Yugoslav people's liberation army, Josip Broz Tito, and Moša Pijade, member of the general staff, in Jajce in 1942 (above)

Jewish battalion formed in September 1943 in the concentration camp at isle Rab, later became part of the 7th Banian division. Some 3000 Yugoslav Jews participated in the people's liberation war among which there were about 1000 veterans.

GLAVNI NEMAČKI, ITALJANSKI, MAĐARSKI BUGARSKI I USTAŠKI LOGORI I ZATVORI

u kojima su za vreme ratne okupacije mučeni i ubijani građani Jugoslavije i drugih Evropskih zemalja od oko 70.000 Jevreja koliko je pre današnjih svetih dana živelo u Jugoslaviji. U isto se doba Jevrejski ihuševci iz Nemačke, Austrije, Čehoslovačke i dr. koji je bio zatvoren u Jugoslaviji, okupatori i njihovi saradnici ubili su oko 60.000

- ▲ krematoriјumi
- koncentracioni logori uništjenja
- koncentracioni logor
- ◆ satlinski logori
- mesta masovnog ubijanja "kola smrti"
- veliki zatvori-mučilista
- logori za prihodni rad
- ◆ konfiskacioni logori
- zarobljenički logori

PODELJA JUGOSLAVIJE POSLE OKUPACIJE APRILA 1941. GODINE

područje anektiрано од Nemačke
područje pod nemackom upravom
područje pod nemackom okupacijom
područje anektiрано od Italije
područje pridruženo Italijanskoj, Velikoj Albaniji
područje pod italijanskom okupacijom
područje anektiрано од Mađarske
područje pod mađarskom okupacijom
područje anektiрано od Bugarske
stresno područje Nemačke na teritoriji tzv. NDH
interesno područje Italije na teritoriji tzv. NDH

Geografska karta o koncentracionim logorima u Jugoslaviji i drugim evropskim zemljama u koje su okupatori i njihovi saradnici deportovali i u njima mučili i uništavali građane Jugoslavije, među njima veliki broj Jevreja. Od oko 70.000 jugoslovenskih Jevreja, ubijeno je oko 60.000.

Geographic chart showing concentration camps in Yugoslavia and in other European countries to which Yugoslavs were deported and tortured by the occupiers and their collaborators. Among the Yugoslavs there was a great number of Jews. Out of 70.000 Yugoslav Jews 60.000 were killed.